

TIETOJA FOREA CAPITAL OY:STÄ JA SEN TARJOAMISTA SIOITUS- JA OHEISPALVELUISTA SEKÄ TIETOA RAHOITUSVÄLINELAJIEN JA MUIDEN SIOITUSKOHTEIDEN LUONTEESTA JA TYYPILLISISTÄ RISKEISTÄ

1. YLEISTÄ

Tähän tiedotteeseen on koottu sijoituspalvelulain ja sen nojalla annettujen viranomaissäätelyn mukaiset tiedot Forea Capital Oy:stä sen tarjoamista palveluista sekä sen tarjoamiin palveluihin liittyvien rahoitusvälinelajien luonteesta ja niihin liittyvistä tyypillisimmistä riskeistä. Tarkemmat palvelu- ja tuotekohtaiset tiedot sekä mahdolliset sopimusehdot ilmoitetaan tarvittaessa palvelun tai rahoitusvälineen tarjoamisen yhteydessä. Tiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. Forea Capital Oy päivittää näitä tietoja tarvittaessa. Päivitykset ovat saatavilla osoitteesta www.forea.fi.

2. TIEDOT FOREA CAPITAL OY:STÄ JA SEN VALVOJASTA

Forea Capital Oy on suomalainen sijoituspalveluyritys, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt sijoituspalvelulain mukaisen toimiluvan

- 1) toimeksiantojen välittämiseen,
- 2) rahoitusvälineitä koskevan sijoitusneuvonnan antamiseen,
- 3) omaisuudenhoitoon sekä
- 4) muuhun sijoituspalveluun ja oheispalveluun tarkoitettuun toimintaan verrattavan tai siihen läheisesti liittyvän palvelun tarjoamiseen.

Forea Capital Oy on merkitty patenti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin Y-tunnuksella 2657676-1. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

Yhteystiedot

Forea Capital Oy:n pääkonttori sijaitsee osoitteessa Kanavaranta 7 F 00160 Helsinki, puhelin +358 10 326 5000, telefaksi +358 10 326 5099, sähköposti info@forea.fi ja etunimi.sukunimi@forea.fi.

Lisätietoja: www.forea.fi.

Forea Capital Oy ei käytä sijoitus- ja oheispalveluiden tarjoamisessa sidonnaisiamiehiä.

Valvova viranomainen

Forea Capital Oy:n sijoituspalvelulain mukaista toimintaa valvova viranomainen on Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki, puhelin +358 09 183 51 (vaihe), kirjaamo@finanssivalvonta.fi. Lisätietoja: www.finanssivalvonta.fi.

3. ASIOINTIVAVAT JA KIELET

Asiakas voi asioida yhtiön kanssa kirjeitse, telefaksilla, sähköpostilla ja tapaamalla heidän edustajiaan henkilökohtaisesti.

Forea Capital Oy:llä on oikeus lähettää sijoituspalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse, kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytetyllä tavalla tai muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla. Sähköpostin, jos sellaisesta on sovittu asiakkaan kanssa käytettäväksi, käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Forea Capital Oy:llä on oikeus luottaa telefaksin tai sähköpostin välityksin saamansa palvelua koskevan viestin aitouteen ja oikeellisuuteen. Palvelua mahdollisesti koskevat

raportit, raporttien toimitusväli ja –ajankohta käyvät ilmi palvelua koskevista ehdoista tai mahdollisesta sopimuksesta.

4. PUHELUIDEN, KESKUSTELUJEN JA SÄHKÖISEN VIESTINNÄN TALLENTAMINEN

Forea Capital Oy on velvollinen säilyttämään tallenteet asiakkaan kanssa käytävät puhelinkeskustelut ja sähköiset viestit, jotka liittyvät toimeksiantojen vastaanottamiseen ja välittämiseen liittyvän palvelun tarjoamiseen sekä ne, jotka voivat johtaa edellä tarkoitettuihin liiketoimiin. Lisäksi Forea Capital Oy on velvollinen pitämään kirjaa asiakkaan kanssa henkilökohtaisessa tapaamisessa käytävistä keskusteluista. Tallenteita käytetään toimeksiantojen todentamiseen, riskienhallintaan ja mahdollisten riitatilanteiden selvittämiseen. Forea Capital Oy:n tulee luovuttaa tallenteet toimivaltaisille viranomaisille niiden pyynnöstä. Tallenteet säilytetään vähintään viiden vuoden ajan, jollei Finanssivalvonta pyydä säilytyksen pidentämistä seitsemään vuoteen. Asiakkaalla on oikeus pyytää kopio puhelu- tai muusta viestintätallenteesta.

5. TIEDOT FOREA CAPITAL OY:N TARJOAMISTA SIOITUS- JA OHEISPALVELUISTA

Omaisuidenhoito

Asiakas ja Forea Capital Oy solmivat omaisuudenhoitoa koskevasta palvelusta täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimuksen, jolla asiakas valtuuttaa Forea Capital Oy:n tekemään sopimuksessa määritettyä varallisuutta koskevat sijoitustoimenpiteet. Forea Capital Oy tarjoaa asiakkailleen myös konsultatiivista omaisuudenhoitoa, jolloin asiakas itse tekee sijoituspäätökset Forea Capital Oy:n sijoitusneuvonnan perusteella. Sopimuksessa määritellään hoidettavan varallisuuden lisäksi myös sijoitusstrategia ja mahdolliset asiakaskohtaiset rajoitukset.

Sijoitusneuvonta

Asiakas ja Forea Capital Oy solmivat sijoitusneuvontaa koskevasta palvelusta sopimuksen. Asiakas tekee sijoituspäätökset itse ja antaa toimeksiannot valitsemalleen sijoituspalvelun tarjoajalle toteutettavaksi. Sijoitusneuvolla tarkoitetaan asiakkaan pyynnöstä tai Forea Capital Oy:n edustajan aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisen suosituksen antamista asiakkaalle rahoitusvälineitä tai muuta sijoituskohdetta koskevaksi liiketoimeksi, kun sijoitusneuvonnan antamista varten on ensin kartoitettu asiakkaan yksilölliset olosuhteet.

Forea Capitalin sijoitusneuvonta on riippumatonta, koska se perustuu laajaan analyysiin eri Rahoitusvälineistä eikä Forea Capital Oy:llä ole läheistä kytköstä Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijoihin eikä muutakaan sellaista oikeudellista tai taloudellista sudetta, joka voisi vaarantaa tarjotun sijoitusneuvonnan riippumattomuuden. Forea Capitalin Rahoitusvälineiden arvioinnin laajuus riippuu kuitenkin Rahoitusvälineestä, mutta edustaa Forea Capitalin näkemyksen mukaan riittävän laajasti sijoitusneuvonnan kohteena olevia Rahoitusvälineitä. Muiden sijoituskohteiden kuin Rahoitusvälineiden osalta analyysi perustuu suppeaan analyysiin tai sijoituskohteesta riippuen analysoitavia vastaavia sijoituskohteita ei ole. Koska Forea Capital tarjoaa riippumatonta sijoitusneuvontaa, kannustinten vastaanottaminen ja säilyttäminen on kielletty. Asiakas tekee sijoituspäätökset aina itse.

Sijoitusneuvontaa ei ole yleisluonteisten suositusten antaminen kuten esim. suositukset omaisuuslajipainotuksesta tai osta, myy tai pidä suositukset. Myöskään markkinointi ei ole sijoitusneuvontaa.

Toimeksiantojen välitys

Forea Capital Oy välittää asiakkaiden konsultatiivisen omaisuudenhoitosopimuksen perusteella Forea Capital Oy:lle antamat toimeksiannot sijoituspalvelun tarjoajalle toteutettavaksi. Asiakas vastaa itse tekemistään sijoituspäätöksistä ja asiakkaan tulee kääntyä tarvittaessa oman sijoitusneuvojansa puoleen.

Muuhun sijoituspalveluun ja oheispalveluun tarkoitettuun toimintaan verrattavan tai siihen läheisesti liittyvä palvelu**Allokaationeuvonta**

Forea Capital tarjoaa asiakkaan pyynnöstä allokaationeuvontaa.

Rahoitusvälineiden ja muiden sijoituskohteiden analyysipalvelu

Forea Capital tarjoaa asiakkaan pyynnöstä rahoitusvälineiden ja muiden sijoituskohteiden analyysipalvelua. Forea Capitalin tarjoama analyysipalvelu ei ole sijoitusneuvontaa eikä sijoitustutkimusta.

Omaisuusportointi

Forea Capital tarjoaa asiakkaille kokonaisraportointia.

Sijoittamiseen käytettävien luottojen, sijoituskohteiden ja sijoituspalveluiden- ja oheispalveluiden kilpailutus

Forea Capital voi kilpailuttaa Asiakkaan sijoitustoimintaan liittyviä luottoja, rahoitusvälineitä, muita sijoituskohteita, sijoituspalveluita ja -oheispalveluita.

6. ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

Forea Capital Oy ei säilytä asiakkaiden rahoitusvälineitä.

Rahavarat

Asiakkaan rahavarat säilytetään asiakkaan nimiin avatulla hoitotilillä Omaisuudenhoitajan tai asiakkaan valitsemassa kotimaisessa talletuspankin tai ulkomaisen talletuspankin Suomen sivuliikkeessä tai asiakkaiden lukuun kotimaisessa talletuspankissa tai ulkomaisen talletuspankin Suomen sivuliikkeessä. Asiakkaan rahavaroja voidaan säilyttää myös hoitotilillä, joka on avattu Forea Capitalin asiakasvaratilinä talletuspankissa.

Asiakkaiden rahavarat säilytetään erillään Forea Capital Oy:n rahavaroista, jota tiliä Forea Capital käyttää asiakkaan antaman valtakirjan nojalla. Asiakasvaratilillä oleville varoille ei makseta korkoa eikä niitä sijoiteta edelleen lukuun ottamatta omaisuudenhoitopalvelua.

Forea Capital Oy:n tai Suomessa toimiluvan saaneen tilinpitäjäpankin maksukyvyttömyystilanteessa asiakkaan Forea Capital Oy:n asiakasvaratilillä olevat saamiset on katettu Sijoittajien korvausrahastosta jäljempänä tässä esitteessä mainitussa laajuudessa. Myös asiakkaan nimiin avatulla talletustilillä olevat rahavarat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä, koska asiakasvaroja voidaan käyttää vain sijoituspalveluihin.

Kotimaiset rahasto-osuudet

Omaisuudenhoidon piirissä olevia sijoitusrahasto-osuuksia säilytetään asiakkaan omalla nimellä rahastoyhtiön ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä. Myös vaihtoehtorahastojen osuuksia säilytetään vaihtoehtorahastonhoitajan ylläpitämässä osuudenomistaja tai muussa rekisterissä.

Arvo-osuudet

Omaisuudenhoidon piirissä olevat asiakkaan kotimaiset arvo-osuusmuotoiset rahoitusvälineet säilytetään asiakkaan nimiin tarvittaessa avattavalla arvo-osuustilillä Suomessa arvopaperisäilytyspalveluita tarjoavan tilinhoitajayhteisön ylläpitämässä arvo-osuusrekisterissä.

Ulkomaiset rahoitusvälineet

Asiakkaan ulkomaiset rahoitusvälineet säilytetään edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai muun tilinhoitajayhteisössä asiakkaan nimiin avattavalla arvopaperitilillä tai asiakkaan nimiin avatussa ulkomaisessa säilytyksessä. Tilinhoitajayhteisö säilyttää ulkomaisia rahoitusvälineitä valitseman ulkomaisen säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) yhteistilillä. Yleisen kansainvälisen käytännön mukaisesti ulkomaisia arvo-osuuksia ei välttämättä voida rekisteröidä asiakkaiden nimiin, vaan ne voidaan rekisteröidä edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai sen alisäilyttäjän nimiin. Edellä mainittu tilinhoitajayhteisö pitää omassa kirjanpidossaan erillään Forea Capital Oy:n kaikkien asiakkaiden lukuun säilyttämät varat. Asiakkaiden rahoitusvälineiden erittely asiakaskohtaisesti tapahtuu tilinhoitajayhteisön arvopaperitilillä ja säilytyskirjanpidossa. Arvo-osuustilillä, arvopaperitilillä ja arvopaperisäilytyksestä koskeva sopimussuhde syntyy aina asiakkaan ja tilinhoitajayhteisön välille.

Rahoitusvälineisiin kohdistuvat vakuus-, pantti- ja kuittausoikeudet

Omaisuudenhoidon piirissä oleviin rahoitusvälineisiin ja rahavaroihin kohdistuvat vakuus-, pantti ja kuittausoikeudet on määritelty omaisuudenhoitosopimuksessa. Ulkomaisten rahoitusvälineiden tai rahavarojen säilyttäjällä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai rahavaroihin kohdistuva vakuus-, pantti- tai kuittausoikeus. Asiakkaan yhteistilillä säilytettävät rahoitusvälineet voivat olla vakuus- ja kuittausoikeuden kohteena myös muiden asiakkaiden veloitteiden perusteella.

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyviä riskejä

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen ja vaihdantaan voi liittyä kotimaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen verrattuna ennalta arvaamattomia riskejä varsinkin, jos alisäilyttäjän kotipaikka on ETA-alueen ulkopuolella, jolloin rahoitusvälineisiin tai varoihin liittyvät oikeudet voivat vaihdella sovellettavan lain mukaan. Tällaisia riskejä voivat olla mm. poliittisia, markkinainfrastruktuuri liittyviä, oikeudellisia ja verotuksellisia. Ulkomaisia rahoitusvälineitä ei yleensä rekisteröidä asiakkaan nimiin vaan niitä säilytetään säilyttäjän nimiin avatulla ulkomaisen alisäilyttäjän hallussa olevilla tileillä, joihin sovelletaan paikallista lainsäädäntöä. Siten on mahdollista, että mahdollisessa konkurssi- tai muussa maksukyvyttömyystilanteessa rahoitusvälineet eivät ole välttämättä erotettavissa säilyttäjän tai sen alisäilyttäjän varoista. Lisäksi asiakkaan varojen erottelu voi vaikeutua tai tulla mahdottomaksi kaupan selvityksessä tai yhtiötapahtumien jako-osuuksien määrittelyssä tapahtuneiden virheiden vuoksi. Edellä mainitut riskit jäävät asiakkaan kannettavaksi.

Sijoittajien korvausrahastosuojaa

Forea Capital Oy on Sijoittajien korvausrahaston jäsen. Suomessa toimiluvan saaneen talletuspankin maksukyvyttömyystilanteessa tai Forea Capital Oy:n maksukyvyttömyystilanteessa asiakasvaratilillä ja asiakkaan talletustilillä olevat riidattomien ja erääntyneet saamiset on katettu Sijoittajien korvausrahastosta jäljempänä mainitussa laajuudessa. Suojan piiriin kuuluu erikseen kukin Forea Capital Oy:n ei-ammattimaisena asiakkaana oleva asiakas, jonka varoja on talletuspankissa tai Forea Capital Oy:n asiakasvaratilillä Forea Capital Oy:n tai talletuspankin maksukyvyttömyys-

tilanteessa. Koska omaisuudenhoidon piirissä olevaa talletustiliä ja Forea Capitalin asiakasvaratiliä voidaan käyttää vain sijoituspalveluihin, kuuluu talletustilit Sijoittajien korvausrahasuojan piiriin. Tilille vielä kirjautumattomat saamiset ovat joko talletussuojarahaston tai Sijoittajien korvaussuojarahaston piirissä. Varoilla ei ole kaksinkertaista suojaa. Kullekin asiakkaalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan talletuspankilta olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Korvaus maksetaan suoraan asiakkaalle. Rahasto ei korvaa osakekurssien laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita. Vain ei-ammattimaiset asiakkaat kuuluvat suojan piiriin.

7. TOIMINTAPERIAATTEET OMAISUUDENHOIDOSSA JA TOIMEKSIANTOJA VÄLITETTÄESSÄ

Forea Capital Oy on määritellyt toimintaperiaatteet, joita yhtiö noudattaa ammattimaisten ja ei-ammattimaisten asiakkaiden toimeksiantoja välittäessään ja omaisuudenhoitopalveluita tarjotessaan, päästäkseen asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen toimikseen asiakkaidensa parhaiden etujen mukaisesti. Forea Capital Oy ei toteuta toimeksiantoja itse.

Toimeksiantojen välittäminen asiakkaan kannalta parhaimman mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi Forea Capital Oy ottaa huomioon seuraavat seikat toimeksiantoja välittäessään: rahoitusvälineen hinta, toimeksiannon toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, toimeksiannon toteutumisen nopeus ja toimeksiannon toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys, toimeksiannon koko ja luonne sekä muut toimeksiannon kannalta olennaiset seikat. Forea Capital Oy määrittelee edellä mainittujen kriteerien täärkeysjärjestyksen seuraavien kriteerien perusteella: a) asiakkaan ominaispiirteet asiakasluokittelu mukaan lukien, b) asiakkaan toimeksiannon ominaispiirteet, c) toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet sekä d) niiden kaupankäyntipaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Paras mahdollinen tulos määräytyy ei-ammattimaisen asiakkaan osalta kokonaisuorituksen perusteella, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja kaikista toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista.

Forea Capital Oy varmistuu ko. sijoituspalveluiden tarjoajien osalta, että niillä on toimeksiantojen toteuttamista varten toimeksiantojen toteutuspolitiikka. Lisäksi sijoituspalvelun tarjoajan valintaa vaikuttavat sijoituspalvelun tarjoajan vakavaraisuus, maine sekä operatiivinen toimivuus.

Toimeksiannot välitetään eteenpäin niiden saapumisjärjestyksessä, jos se on mahdollista ottaen huomioon toimeksiannon koko, asiakkaan määräämät hintarajat tai toimeksiannon muut ehdot sekä toimeksiannon antotapa. Kokonaisvastikkeen edullisuuteen vaikuttavat mm. kustannussäästöt kaupan selvitykseen liittyvissä maksuissa ja tietojärjestelmät, jotka mahdollistavat toimeksiantojen ajantasaisen edelleen välittämisen ja seurannan.

Omaisuudenhoito

Forea Capital Oy antaa omaisuudenhoitoasiakkaiden toimeksiantoja asiakkaiden valitsemille sijoituspalvelun tarjoajille toteutettavaksi. Sijoituspalvelun tarjoajien valintaperusteet on määritelty edellä välityksen yhteydessä. Forea Capital Oy valitsee käyttämänsä sijoituspalvelun tarjoajan edellä kuvattujen toimeksiantojen välittämistä koskevien periaatteiden mukaisesti. Forea Capital Oy ylläpitää ajantasaista luetteloa kussakin rahoitusvälinelajissa käyttämistään sijoituspalvelun tarjoajasta. Luettelo on saatavissa salkunhoitajalta.

Asiakkaiden omien erityisohjeiden vaikutus

Asiakkaan Forea Capital Oy:lle antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa yllä mainittuihin toimintaperiaatteisiin. Asiakkaan antamien erityisten ohjeiden noudattaminen saattaa estää yhtiötä toteuttamasta toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä.

Muut poikkeukset toimintaperiaatteiden osalta

Forea Capital Oy:llä on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista järjestelmien tai muiden toimintaedellytysten toimintahäiriöiden vuoksi.

Periaatteiden säännöllinen arviointi

Forea Capital Oy arvioi säännöllisesti näiden toimintaperiaatteiden tehokkuutta sekä käyttämiensä sijoituspalveluntarjoajien toiminnan laatua ja korjaa tarvittaessa mahdolliset puutteet. Forea Capital Oy tarkastelee toimintaperiaatteita koskevat järjestelyt ja periaatteet vähintään vuosittain sekä aina jos tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat Forea Capital Oy:n kykyyn päästä asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen sekä tarvittaessa korjattava mahdolliset puutteet. Forea Capital Oy arvioi myös aina tarvittaessa onko yhtiön arvion ja harkinnan perusteella tapahtuneiden olennainen muutos (koskien kuluja, koko, tai muu olennainen seikka), ovatko periaatteisiin sisältyvät toimeksiantojen toteuttamispaikat sellaisia, että niillä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos ja tarvittaessa tehtävä muutoksia toteuttamispaikkoihin. Mahdollisista merkittävistä muutoksista järjestelyihin ja periaatteisiin liittyen ilmoitetaan asiakkaille, joiden kanssa on jatkuva sopimussuhde.

Asiakkaalta tulleen kohtuullisen pyynnön perusteella Forea Capital Oy:n on antaa asiakkailleen tai potentiaalisille asiakkailleen tietoa yhteisöistä, joihin toimeksiantoja välitetään tai annetaan toteutettavaksi.

Forea Capital Oy ilmoittaa toimintaperiaatteiden olennaisista muutoksista verkkosivuillaan. Muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan verkkosivuilla.

8. SJOITUS- JA OHEISPALVELUIHIN LIITTYVÄT KULUT JA PALKKIOT

Sijoitus- ja oheispalvelusta perittävät palkkiot ilmenevät kyseistä palvelua koskevasta asiakassopimuksesta ja hinnastosta.

Forea Capital Oy raportoi asiakkaalle kulloinkin voimassa olevan sääntelyn mukaisesti niistä kuluista ja veloituksista, jotka aiheutuvat asiakkaalle Forea Capital Oy:n perusteella tarjotuista palveluista ja suoritettuja toimenpiteistä.

9. ETURISTIRIITATILANTEIDEN HALLINTA

Forea Capital Oy:n hallitus on hyväksynyt yhtiölle eturistiriitojen hallintaa koskevat toimintaperiaatteet mahdollisten eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi, hallitsemiseksi ja ehkäisemiseksi.

Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esim. asiakkaan ja Forea Capital Oy:n välillä, johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös asiakkaan ja Forea Capital Oy:n henkilökuntaa kuuluvan välille tai kahden asiakkaan välille. Forea Capital Oy voi tarjota asiakkailleen omaisuudenhoitopalveluita, sijoitusneuvontaa ja toimeksiantojen välitystä. Näitä palveluita tarjotessa on mahdollista, että eturistiriitatilanteita saattaa syntyä.

Forea Capital Oy pyrkii tunnistamaan, hallitsemaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitatilanteet mm. erilaisten organisatoristen ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan mistä liiketoimesta tai palvelusta on kyse. Forea Capital Oy:ssä käytettyjä keinoja eturistiriitojen hallitsemiseen ovat mm. henkilökunnan koulutus ja oheistus, henkilöiden tai toimintojen välisten tietojen vaihdon estäminen tai valvominen esim. erillisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla, henkilökunnan ja johdon kaupankäyntisääntöjen ja henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevien periaatteiden avulla sekä toimeksiantojen välittämistä koskevien toimintaperiaatteiden avulla.

Forea Capital Oy kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen sijoitusneuvonnassa, toimeksiantojen välityksessä ja omaisuudenhoidossa.

Jos eturistiriitatilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, asiakkaalle annetaan pysyvällä tavalla riittävän tarkat tiedot eturistiriitatilanteen luonteesta ja syyistä sekä asiakkaaseen kohdistuvat riskit ja asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien pienentämiseksi toteutetut toimenpiteet ennen liiketoimen suorittamista, jotta asiakas voi tehdä päätöksen haluaako asiakas liiketoimen suoritettavan eturistiriidasta huolimatta. Asiakkaalle on lisäksi ilmoitettava, että Forea Capital Oy:n hallinnolliset järjestelyt eivät tässä tapauksessa ole riittäviä ehkäisemään eturistiriitaa eikä siten pystyttyä varmistumaan kohtuullisen luotettavasti, että asiakkaan etuihin kohdistuville riskeiltä vältytään. Forea Capital Oy on myös oikeus jättää toteuttamatta mainitunlainen liiketoimi. Forea Capital Oy voi myös kieltäytyä sijoituspalvelun tarjoamisesta eturistiriitatilanteesta.

Näitä eturistiriitojen tunnistamista, estämistä ja hallintaa koskevien periaatteiden noudattamista valvotaan ja tunnistetut eturistiriitatilanteet käsitellään periaatteiden mukaisesti ja raportoidaan johdolle ja hallitukselle.

Forea Capital Oy:n hallitus tarkistaa toimintaperiaatteiden sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti vuosittain ja niitä päivitetään aina tarvittaessa. Asiakas saa pyynnöstä lisätietoja asiakasvastaavuilta eturistiriitoja koskevista periaatteista.

10. KANNUSTIMET

Kannustimilla tarkoitetaan sellaista maksua, palkkiota tai muuta etuutta, jonka sijoituspalveluyritys voi maksaa tai saada muulta taholta kuin asiakkaalta sijoitus- ja oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä.

Koska Forea Capital Oy tarjoaa riippumatonta sijoitusneuvontaa ja omaisuudenhoitoa, kannustinten vastaanottaminen ja säilyttäminen on kielletty siltä osin, kun ne liittyvät edellä mainittuihin sijoituspalveluihin.

Forea Capital Oy:lla voi olla yhteistyökumppaneita, joiden kanssa on sovittu riippumattomaan sijoitusneuvontaan tai omaisuudenhoitoon liittyvien välityspalkkioiden, provisioiden tai muita rahallisia maksujen osittaisesta palautuksesta. Tällaisissa tapauksissa nämä palkkionpalautukset siirretään täysimääräisesti niin pian kuin se on kohtuullisesti mahdollista kyseiselle asiakkaalle, jonka sijoitusneuvonnan kohteena olevaan tai omaisuudenhoidossa olevaan omaisuuteen palautus liittyy. Asiakkaalle siirretyistä palkkionpalautuksista raportoidaan asiakkaalle omaisuudenhoidon osalta omaisuudenhoitoraportissa.

Tällaiset maksut ja palkkiot liittyvät pääsääntöisesti sijoitusrahastojen merkintä-, lunastus- ja hallinnointipalkkioihin. Kolmansille osapuolille maksettavat tai niiltä saatavat maksut tai palkkiot voivat olla prosenttiosuuksia asiakkaan maksamasta palkkiosta tai prosenttiosuuksia

asiakkaan rahastoyhtiöllä hallinnoitavan varallisuuden määrästä tai

näiden yhdistelmiä.

Forea Capital Oy voi vastaanottaa vähäisiä ei-rahallisia etuja, jotka ovat omiaan parantamaan asiakkaalle tarjottavien varainhoitopalvelun laatua ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida katsoa haittaavan varainhoitopalvelun tarjoamista asiakkaan edun mukaisesti. Tällaisia ei-rahallisia etuja voivat olla rahoitusvälineitä tai varainhoitopalvelua koskevat yleisluontoiset tai yksittäisen asiakkaan olosuhteiden mukaan räätälöidyt asiakirjat tai tiedot, kirjallinen yleisesti saatavilla oleva aineisto, jonka liikkeeseenlaskija tai mahdollinen liikkeeseenlaskija on tilannut kolmannelta osapuolelta edistääkseen liikkeeseenlaskua, osallistuminen konferensseihin, seminaareihin tai muihin koulutustilaisuuksiin, jotka koskevat tietyn rahoitusvälineen tai varainhoitopalvelun etuja ja erityispiirteitä, kohtuullisen pieniarvoista vieraanvaraisuutta esim. edellä mainittujen tilaisuuksien tai liiketapahtumien yhteydessä.

Forea Capital Oy antaa asiakkaalle pyydettyä lisätietoja kannustimena pidettävistä maksuista tai palkkioista.

10. SIOITUSPALVELUN TARJOAMISESSA NOUDATETTAVAT ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTO- JA SELONOTTOVELVOLLISUUTEEN LIITTYVÄT MENETTELYTAVAT

10.1 YLEISTÄ ASIAKASLUOKITTELUSTA

Sijoituspalvelulain mukaan Forea Capital Oy:n on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa Forea Capital Oy:lle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

10.2 ASIAKASLUOKAN MUUTTAMISTA KOSKEVA HAKEMUS

Asiakkaalla on oikeus hakea Forea Capital Oy:llä tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojaan ja menettelytapasääntösten soveltamiseen. Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana. Forea Capital Oy harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei sillä ole riittävää kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä.

10.3 LUOKITTELUN VAIKUTUKSET SIOITTAJANSUOJAAN

Suomen lainsäädännön mukaan ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojanpiirissä. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Sijoittajien korvausrahasto ei kuitenkaan kata sijoitusrahastotoimintaa. Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan

suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto ei korvaa osakekurssin laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöstensä seurauksista. Ulkomaisen palveluntarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen ei-ammattimaiset asiakkaan kuuluvat pääsääntöisesti palveluntarjoajan kotivaltion sijoittajan suojan piiriin. Ei-ammattimaisilla asiakkailla on myös oikeus saada sijoituspalvelulain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen ratkaistavaksi. Tällaisena toimielimenä toimii Arvopaperilautakunta.

10.4 LUOKITTELUN VAIKUTUS SOVELLETTAVIIN MENETTELYTAPAVAATIMUKSIIN

10.4.1 Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Forea Capital Oy:stä sekä tarjottavasta palvelusta. Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa.

10.4.1.1 Asianmukaisuuden arvioiminen

Tarjotessaan toimeksiantojen välittämistä ei-ammattimaiselle asiakkaalle Forea Capital Oy:n on pyydettävä asiakkaalta tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä voidakseen arvioida, onko rahoitusväline tai palvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. Forea Capital Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Mikäli Forea Capital Oy katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, on Forea Capital Oy:n ilmoitettava tästä asiakkaalle. Forea Capital Oy:n on myös kerrottava asiakkaalle, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, että asiakas ei ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja.

10.4.1.2 Soveltuvuuden arvioiminen

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle Forea Capital Oy:n on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta mukaan lukien tappionsietokyvystä, asiakkaan tai tämän edustajan kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä asiakkaan sijoitustavoitteista mukaan lukien riskinsietokyvystä, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia erityisesti tämän riskinsietokyvyn ja tappionsietokyvyn mukaisia rahoitusvälineitä tai palveluita. Forea Capital Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on antaa Forea Capital Oy:n mahdollisuus toimia asiakkaan parhaan edun mukaisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että asiakkaan edustaja antaa Forea Capital Oy:n ajantasaiset, oikeat ja tarkat tiedot. Forea Capital Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Forea Capital Oy:n tulee edellä hankkimensa tietojen valossa arvioida vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita mukaan lukien riskinsietokyky, kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin mukaan lukien tappionsietokyvyn ja onko asiakkaalla tai tämän edustajalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen. Jos Forea Capital Oy ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

10.4.2 Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen sijoituspalvelua koskevan kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Forea Capital Oy:stä sekä tarjottavasta palvelusta. ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Ammattimainen asiakas kuuluu vain osittain menettelytapasäännösten suojan piiriin. Tarjotessaan omaisuudenhoitoa ammattimaiselle asiakkaalle, Forea Capital Oy:n on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta mukaan lukien tappionsietokyky sekä sijoitustavoitteista mukaan lukien riskinsietokyky, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia erityisesti tämän riskinsietokyvyn ja tappionsietokyvyn mukaisia rahoitusvälineitä tai palveluita. Forea Capital Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Jos asiakas on suoraan lain nojalla luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi, Forea Capital Oy voi omaisuudenhoitopalveluita tarjotessaan olettaa, että asiakas pystyy kantamaan taloudellisesti suositeltuun liiketoimeen liittyvät asiakkaan sijoitustavoitteiden mukaiset sijoitusriskit eikä asiakkaan taloudellista asemaan ole näin ollen tarpeen selvittää. Forea Capital Oy tulee edellä hankkimensa tietojen valossa arvioida vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita mukaan lukien riskinsietokyky. Jos Forea Capital Oy ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

10.4.3 Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää Forea Capital Oy:ltä kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. Forea Capital Oy harkitsee tapauskohtaisesti suostuuko se esitettyyn pyyntöön. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajan suoja koskevat säännökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin.

10.4.4 Soveltuvuusarvioinnin kohteena ryhmä tai asiakkaan edustaja

Kun asiakasta edustaa valtuutettu tai kun asiakkaana on oikeushenkilö, otetaan soveltuvuusarviointia tehtäessä huomioon oikeushenkilön taloudellinen tilanne ja sijoitustavoitteet tai luonnollisen henkilön osalta varsinaisen asiakkaan tilanne ja tavoitteet edustajan sijasta. Tietämyksen ja kokemuksen osalta on otettava huomioon edustajan tai oikeushenkilön lukuun liiketoimien toteuttamiseen valtuutetun henkilön tietämys ja kokemus.

Jos asiakas on kahden tai useamman henkilön muodostama ryhmä ja ryhmä suostuu nimittämään edustajan, arvioidaan tietämys ja kokemus Edustajan tietojen perusteella ja taloudellinen tilanne sekä sijoitustavoitteet kyseisten asiakkaiden mukaan. Tällaisessa tapauksessa asiakkaita pyydetään sopimaan soveltuvuusarvioinnissa huomioon otettavasta taloudellisesta tilanteesta ja sijoitustavoitteista.

Jos ryhmä ei pääse yhteisymmärrykseen siitä kenestä kokemusta ja tietämystä, taloudellista asemaa tai sijoitustavoitteita koskevat tiedot kerätään, tehdään soveltuvuusarviointi siten, että otetaan huomioon vähiten kokemusta ja tietämystä omaavan ryhmän jäsenen tiedot, varattomimman tiedot ja sijoitustavoitteiksi konservatiivisimman ryhmän jäsenen tiedot soveltuvuusarviointia tehtäessä. Mikäli tällaisessa tilanteessa käy ilmi, että henkilöiden riskiprofiilit poikkeavat huomattavasti toisistaan, Yhtiö voi myös päättää, ettei se pysty tarjoamaan palvelua.

10.4.4 Soveltuvuuslausunto ja säännöllinen soveltuvuusarviointi

Forea Capital Oy antaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle ennen omaisuudenhoitopalvelun tarjoamista tai ennen toimeksiannon toteuttamista sijoitusneuvontapalvelua tarjottaessa soveltuvuuslausunnon, joka sisältää yhteenvedon tarjottavasta omaisuudenhoitopalvelusta tai millaista sijoitusneuvontaa on annettu ja siitä miten palvelu vastaa ei-ammattimaisen asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia. Forea Capital Oy päivittää säännöllisesti soveltuvuuslausuntoa varten tarvittavat tiedot omaisuudenhoitoasiakkaalta sekä päivittää soveltuvuuslausunnon.

Forea Capital Oy ei tarjoa säännöllistä soveltuvuusarviointia sijoitusneuvontapalvelun yhteydessä, vaan asiakkaan tulee itse pyyttää säännöllistä soveltuvuusarviointia Forea Capital Oy:ltä.

11. SIOJITUS- JA OHEISPALVELUIHIN LIITTYVÄT KULUT JA PALKKIOT

Sijoitus- ja oheispalvelusta perittävät palkkiot ilmenevät kyseistä palvelua koskevasta asiakassopimuksesta ja hinnastosta.

Forea Capital Oy antaa asiakkaalle ennen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista tiedot ao. palveluun liittyvistä kuluista ja palkkioista, ml. sijoituspalvelun ja rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset. Laskettaessa kuluja ja palkkioita etukäteen Forea Capital Oy arvioi odotetut kulut ja veloitukset todellisten kulujen perusteella ja jos todellisia kuluja ei ole saatavissa arviot näistä kuluista. Lisäksi tiedot toteutuneista kuluista ja palkkioista esitetään jälkikäteen, vähintään vuosittain.

12. TIETOJA RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Tässä osiossa on esitetty yleiskuvaus Forea Capital Oy:n sijoituspalveluihin liittyvien rahoitusvälinelajien luonteesta ja niihin liittyvistä tyypillisistä riskeistä. Jäljempänä esitetty kuvaus ei ole tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyviä riskejä. Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan tulee tutustua huolellisesti rahoitusvälineitä koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin, jotta asiakas voi ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit sekä sijoituspäätöksestä mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset asiakkaan taloudelliseen asemaan mukaan lukien verovaikutukset. Asiakkaan on syytä perehtyä myös sijoitusmarkkinoihin, erilaisiin sijoitusvaihtoehtoihin ja sijoituspalveluihin. Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Asiakas vastaa aina itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista vaikutuksista. Ennen sijoitus- tai luotonottopäätöksen tekemistä on suositeltavaa tarvittaessa hankkia kulloiseenkin tilanteeseen soveltuvia asiantuntijaneuvoja. On tärkeää muistaa, että rahoitusvälineiden historiallisen tuoton kehitys ei ole tae tulevista tuotoista. Keskeisimmät määritelmät

Aktiivisen poikkeaman riski

Aktiivisen poikkeaman riskillä tarkoitetaan sitä, että salkun tuotto voi poiketa vertailuindeksistä.

Luottoriski

Riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksukyvyttömyyden vuoksi maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin rahoitusvälineen liikkeeseenlaskun ehtojen mukaisesti.

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa riskiä markkinahinnan vaihtelusta. Markkinariskejä ovat korko-, valuutta-, osake- tai muu hintariski.

Korkoriski

Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkovelkakirjalainan tai muun korkosijoituksen jälkimarkkinahintaa ja korkotason lasku puolestaan nostaa sitä.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski tarkoittaa riskiä siitä, että sijoittaja ei voi myydä eikä ostaa rahoitusvälinettä tietyssä ajankohtana, koska sen vaihto on alhainen tai sillä ei ole lainkaan jälkimarkkinaa.

Kehittyvien markkinoiden riski

Markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski Kehittyville markkinoille tehtäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille ominaisia riskejä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla läpinäkyvyys, tehokkuus, likviditeetti, markkinainfrastruktuuri, oikeusjärjestelmän luotettavuus ja lainsäädäntö ovat usein puutteellisia kehittyneisiin markkinoihin verrattuna, ja näistä syistä aiheutuvat voimakkaat markkinaliikkeet ovat mahdollisia.

Osakeriski

Osakeriski tarkoittaa riskiä osakkeen hinnan vaihtelusta. Osakkeiden hintavaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden kehitys sekä tiedot yhtiön menestykseen vaikuttavista tiedoista. Osakeomistus voi menettää myös arvonsa kokonaan yhtiön ajautuessa taloudellisiin vaikeuksiin.

Valuuttariski

Valuuttariski tarkoittaa riskiä valuuttakurssien vaihtelusta.

Vastapuoliriski

Pörssin ulkopuoliseen kaupankäyntiin liittyvä riski kaupan toteuttajan kyvystä suoriutua veloitteistaan. (Tämä voi koskea mm. johdannaisia, korkosijoituksia, strukturoituja sijoituksia ja valuuttakauppoja). Selvitysrishti Kaupan toteutukseen liittyvä riski, eli sovittu kauppa ei toteudu joko siksi, ettei vastapuolella ole joko toimittava rahoitusvälinettä tai maksaa vaadittua kauppahintaa.

Sisältöriski

Sisältöriskillä tarkoitetaan sitä, että ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta.

Vipuvaikutusriski

Johdannaisrakenne, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon.

Julkisesti noteeratut osakkeet

Osakeyhtiön osakkeet antavat omistajalle oikeuden osuuteen yhtiön osakepääomasta. Osakkeenomistajilla on päätösvalta yhtiökokouksessa ja oikeus osakesijoituksen tuottoon, joka muodostuu mahdollisesta osingosta ja osakkeen mahdollisesta arvonmuutoksesta. Osakeyhtiöllä voi olla erilaisia osakesarjoja, jolloin yksi osakesarjoista voi esim. oikeuttaa käyttämään suurempaa äänimäärää yhtiökokouksessa ja toinen osakesarja voi esim. oikeuttaa suurempaan maksettuaan osinkoon.

Osakkeen arvo perustuu sen hetkiseen yleiseen näkemykseen osakkeen liikkeeseen laskeneen osakeyhtiön arvosta. Kun sijoittaja myy osakkeen, osakkeen mahdollinen arvonnousu tai lasku realisoituu.

Tyypillisiä osakesijoittamiseen vaikuttavia riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluihin liittyvä markkinariski ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä likviditeettiriski. Muita riskejä ovat yhtiöön ja sen toimialaan kohdistuvat riskit, liittyen kilpailuun, lainsäädäntöön, toimialan kehitykseen ja muut vastaavat tekijät (osakeriski). Pitkällä aikavälillä yksittäisen yhtiön tuottokehitys on riippuvainen sen liiketoiminnan menestyksestä. Osakemarkkinoiden yleisellä kehityksellä ja suhdannevaihteluilla voi myös olla vaikutus yksittäisen osakkeen tuottokehitykseen. Osakesijoittamisessa on mahdollista että tavoiteltu tuotto jää saavuttamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää, jos liikkeeseenlaskija ajautuu konkurssiin.

Ulkomaisiin osakkeisiin voi myös liittyä taloudellisia, verotuksellisia, lainsäädännöllisiä, poliittisia ja muita vastaavia riskejä, jotka poikkeavat suomalaisista osakkeista. Euroalueen ulkopuolelle tehtyihin osakesijoituksiin liittyy valuuttariski. Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempana, sillä näille markkinoille voi olla tyypillistä vakiintumaton toimintaympäristö ja lainsäädäntö, poliittiset riskit, valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut, vastapuoliriskit sekä osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti (markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski).

Merkintä- ja optio-oikeudet rinnastetaan osakkeisiin. Merkintä- ja optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseen laskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- ja optio-oikeuden hinta määräytyy liikkeeseenlaskijan osakkeen hintakehityksestä ja lisäksi optio-oikeuden toteutushinnasta, osakkeen volatiliiteetista, korkotasosta ja optio-oikeuden jäljellä olevasta juoksuajasta. Merkintä- ja optio-oikeuden volatiliiteetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen (vipuvaikutus), johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta.

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat valtion, kuntien, vakuutus- tai rahoituslaitoksien tai yritysten liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia, tarkoituksena hankkia pitkäaikaista rahoitusta, yleensä kahdesta vuodesta ylöspäin. Joukkovelkakirjan arvo määritellään sen kassavirtojen nykyarvojen perusteella, ja kassavirrat muodostuvat kuponkikoroista ja lainan pääoman takaisinmaksuista. Joukkovelkakirjalaina voi olla kiinteä-, vaihtuva- ja nollakorkoinen. Joukkovelkakirjalainan tuoton määräytymisperusteet määritellään kunkin yksittäisen lainan ehdossa. Valtion obligaatio on valtiokonttorin liikkeeseenlaskema Suomen valtion takaama joukkovelkakirjalaina.

Indeksilaina on joukkovelkakirjalaina, jonka tuotto on sidottu jonkin ennalta määritetyn kohde-etuuden arvon kehitykseen. Kohde-etuutena voi olla osake, osakekuri tai osakeindeksi. Muita kohde-etuuksia voivat olla myös mm. valuutta tai valuuttakorit, hyödykejohtannaiset tai usean hyödykkeen muodostama hyödykekuri. Kohde-etuuden arvo voi vaihdella laina-aikana. Indeksilainat voivat olla pääomaturvattu, jolloin lainaan sijoitettu nimellispääoma maksetaan yleensä takaisin laina-ajan päättyessä kohde-etuuden arvon kehityksestä riippumatta. Pääomaturva on kuitenkin voimassa vain lainan erääntyessä, eli eräpäivänä. Jos indeksilainan haluaa myydä ennen eräpäivää, myyntihinta määräytyy myyntiajankohdan markkinahinnan perusteella. Tämä hinta voi olla pienempi tai suurempi kuin ostohetkellä sijoitettu nimellispääoma. Pääomaturva ei myöskään koske mahdollista ylikurssia (lainaa

merkittäessä maksettua nimellisarvoa suurempaa hintaa) eikä merkintäpalkkiota. Pääomaturvan myöntämään liikkeeseenlaskijaan liittyy luottoriski. Vaihtovelkakirjalaina on joukkovelkakirjalaina, jonka haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat liikkeeseenlaskijan osakkeisiin ennalta sovitulla vaihtosuhteella. Vaihtovelkakirjalainassa yhdistyy lainan korkotuotto ja mahdollisuus joko lainapääoman palautukseen tai osakkeen arvonnousun hyödyntämiseen.

Debentuurilaina on joukkovelkakirjalaina, joka on liikkeellelaskijan konkurssitilassa etuoikeudeltaan huonommassa asemassa kuin liikkeellelaskijan muut sitoumukset. Tavallista lainaa suuremman riskin ja huonomman likviditeetin perusteella debentuurilainalle maksetaan tavanomaisesti parempaa korkoa kuin muille joukkovelkakirjalainoille.

Optiolaina on joukkovelkakirjalaina, johon liittyy oikeus ostaa lainana liikkeeseenlaskijan osakkeita tiettyä aikana tiettyyn hintaan. Jälkimarkkinoilla voidaan käydä kauppaa erikseen optiolla ja lainalla. Osa kuponkikoroista on käytetty osakeoptioon ostamiseen, jolloin optiolainan kuponkikorko on alhaisempi kuin joukkovelkakirjalainan.

Joukkovelkakirjalainaan tavallisesti liittyvät riskit ovat korko-, markkina-, luotto- ja selvitysrisiki. Valuuttariski voi liittyä ulkomaisiin joukkovelkakirjalainoihin. On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinat eli lainaan kohdistuu likviditeettiriski. Joukkovelkakirjalainoissa on sekä turvallisempia, että riskipitoisempia sijoituskohteita. Valtion joukkovelkakirjalainoista maksetaan alhaisinta korkoa, perustuen siihen, että niitä pidetään lähes riskittöminä. Mitä enemmän riskiä lainan takaisinmaksuun liittyy, sitä enemmän liikkeeseenlaskijalta yleensä vaaditaan maksettavan korkoa. Korko- tai muu markkinariski tarkoittaa riskiä sijoituksen arvon alenemisesta korkotason noustessa tai indeksin, johon lainan tuotto on sidottu, arvo kehittyä epäsuotuisasti.

Luottoriski tarkoittaa ettei liikkeeseenlaskija pysty maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin ehtojen mukaisesti.

Selvitysrisiki tarkoittaa riskiä, joka syntyy osapuolten välille maksujen ja toimitusten yhteydessä ja vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan. Indeksilainoihin liittyy myös vipuvaikutusrisiki.

Rahamarkkinainstrumentit

Rahamarkkinainstrumentit ovat vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joilla yhteisöt hakevat rahoitusmarkkinoilta lyhytaikaista rahoitusta. Rahamarkkinainstrumentteja ovat valtion velkasitoumukset, kuntatodistukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper). Rahamarkkinainstrumenttien laina-aika on korkeintaan 12 kuukautta. Rahamarkkinainstrumentit ovat pääsääntöisesti nollakorkoisia todistuksia, jonka haltijalle liikkeeseenlaskija maksaa todistukseen merkittynä eräpäivänä sijoituksen nimellisarvon. Nollakorkoisten rahamarkkinasijoitusten tuotto muodostuu hankintahinnan ja nimellisarvon erotuksena. Sopimuksen voi tarvittaessa myydä jälkimarkkinoilla, jolloin takaisinosto tapahtuu ostohetken vallitsevaan markkinahintaan.

Rahamarkkinainstrumentteihin liittyvät tyypilliset riskit ovat korkorisiki, eli korkotason vaihtelusta ja instrumentin maturiteetista johtuva riski, sekä liikkeeseenlaskijan maksukykyyn liittyvä luottoriski. Selvitysrisiki merkitsee tappionvaaraa, joka syntyy osapuolten välille maksujen sekä toimitusten yhteydessä, mikäli vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan.

Vakioidut johdannaisopimukset

Johdannaisopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo voi riippua sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta, korkotason vaihtelusta, sopimuksen erääntymisajasta tai muusta tekijästä. Kohde-etuutena voi olla mm. osake, korko, hyödyke, valuutta, luottoriski, indeksi tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku. Johdannaisia ovat optiot, termiinit, futuurit, vaihtosopimukset ja näiden yhdistelmät.

Johdannaisopimukset voivat olla vakioituja tai vakioimattomia (OTC johdannaiset). Johdannaisia käytetään yleisimmin muiden sijoitusten suojaamiseen, yleensä kohde-etuuden arvon muutoksilta tai hyötymään niistä. Johdannaisopimusten voimassaoloaika voi vaihdella erittäin lyhyestä muutamiin vuosiin. Sopimusvelvoite täytetään lähtökohtaisesti toimittamalla kohde-etuus tai suorittamalla sopimuksen arvo rahassa sopimuspäivänä. Johdannaisopimuksista voi tyypistä riippuen aiheutua asiakkaalle muita sopimuksen ehdoissa määriteltyjä taloudellisia sitoumuksia tai velvoitteita hankintakustannuksen lisäksi, ja hankintaan voi liittyä myös vakuusvaatimus. Johdannaisopimuksen arvo voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti, jolloin haltija voi joutua kattamaan mahdollisen vakuusvajeen lisävakuuksilla tai joutua realisoimaan vakuus. Johdannaisien likvideettiin saattaa myös liittyä rajoituksia. Johdannaisien arvoon vaikuttavat suoraan kohde-etuuksiin liittyvät riskit ja niistä aiheutuvat hinnantvaihtelut. Johdannaisopimuksiin liittyvät tyypilliset riskit ovat edellä mainitun kohde-etuuden arvoon vaikuttavan markkinariskin lisäksi myös vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva luottoriski, vipuvaikutusriski (rakenteen jolloin pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaisopimuksen arvoon) sekä mahdollinen valuuttariski. Johdannaisopimuksista voidaan muodostaa yhdistelmiä. Yksittäisen johdannaisopimuksen ehdot voivat olla sellaisia, että voitto- tai tappiomahdollisuus voi kasvaa hyvin suureksi, teoriassa jopa rajattomaksi.

Optio

Optio tarkoittaa oikeutta, mutta ei velvollisuutta, ostaa tai myydä arvopaperi sovittuun hintaan. Tämä voi tapahtua toteutushintaan etukäteen määritettynä päivänä tai ennen sitä. Osto-optio antaa haltijalle oikeuden tietyn ajanjakson aikana ostaa jo liikkeeseen laskettuja osakkeita, etukäteen määritettyyn hintaan. Myyntioptio antaa haltijalle oikeuden tietyn ajanjakson aikana myydä osakkeita, etukäteen määritettyyn hintaan. Osto- ja myyntioptioiden ostaminen on vähemmän riskisempää kuin myyminen. Option voi jättää käyttämättä, jos kohde-etuutena olevan arvopaperin arvo kehittyy negatiivisesti. Suurin mahdollinen tappio rajoittuu tällöin itse optiosta maksettuihin hintaan ja välityspalkkioihin tai muihin transaktiomaksuihin. Optioihin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Futuurit ja termiinit

Futuureilla ja termiineillä tapahtuvaan kaupankäyntiin liittyy sitoumus kohde-etuutena olevan arvopaperin tai hyödykkeen ostamisesta tai myynnistä toteutusajankohtana. Futuuri- ja termiinisopimuksia koskee vakuuden asettamisvelvollisuus, jonka vaikutuksiin sijoittajien on syytä perehtyä. Kaikkien pörssissä kaupattavien futuurien ja termiinin hinta lasketaan päivittäin ja sijoittajan on maksettava mahdolliset lisävakuudet. Muussa tapauksessa vastapuoli voi irtisanoa sopimuksen. Futuureihin ja termiineihin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Vaihtosopimukset (swap-sopimukset)

Vaihtosopimuksella tarkoitetaan, että osapuolet sopivat jatkuvista toisilleen suoritettavista maksueristä. Nämä lasketaan esimerkiksi kiinteän tai liikkuvan koron perusteella

(ns. korkoswap) tai sovittuna ajankohdana tapahtuvasta tietynlaisen omaisuuden, kuten valuutan vaihdosta (ns. valuuttaswap). Vaihtosopimuksiin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Warrantit

Warrantti on johdannainen, jolla käydään kauppaa pörssissä kuten osakkeella. Warrantin arvo määräytyy sen kohde-etuuden arvon perusteella. Kohde-etuutena on yleensä osake tai indeksi, mutta voi myös olla mikä tahansa hyödyke tai valuutta. Ostowarrantti antaa oikeuden ostaa ja myyntiwarrantti oikeuden myydä kohde-etuus tietynä päivänä tiettyyn hintaan. Oikeudelle ostaa tai myydä on määritetty arvo, joka on warrantin hinta markkinoilla. Warrantin toteutushinta määrittää hinnan, jolla sijoittajalla on oikeus ostaa (ostowarrantti) tai myydä (myyntiwarrantti) kohde-etuus tietynä päivänä tiettyyn hintaan. Warrantin kerroin puolestaan osoittaa, kuinka monta warranttia tarvitaan kohde-etuuden ostamiseen tai myymiseen. Warranttien kaupankäynnissä keskeisessä osassa on warrantin liikkeeseenlaskijan antama markkinatakaus tarkoittaen, että markkinatakauksessa liikkeeseenlaskija sitoutuu antamaan warrantille koko jatkuvan kaupankäynnin ajan osto- ja myyntinoteerauksen. Warrantteihin liittyvät riskit ovat markkina- ja luottoriski. Euroalueen ulkopuolisiin warrantteihin liittyy myös valuuttariski. Markkinariski liittyy siihen että warrantin kohdeetuuden mahdollisen epäsuotuisan hintakehityksen vuoksi, warrantti voi erääntyä arvottomana, jolloin menetetään sijoitettu pääoma. Warrantteihin sisältyvä luottoriski liittyy liikkeeseenlaskijan maksukykyyn.

Sijoitusrahasto-osuudet

Sijoitusrahasto kerää sijoittajilta pääomia yhteen ja sijoittaa varat arvopapereihin sijoitusrahaston säännöissä määritettyjen sijoitustavoitteiden mukaisesti. Sijoitusrahastoon sijoittaminen tarkoittaa sitä, että asiakas ostaa sijoitusrahaston osuuksia ja hänestä tulee näin rahaston osuudenomistaja, omistamiensa rahasto-osuuksien suhteessa. Sijoitusrahastoa hallinnoi rahastoyhtiö ja varoja hoitaa salkunhoitaja. Rahaston säännöissä määritetään rahaston sijoitusstrategia, sijoitustoiminnan tavoitteet ja mahdolliset rajoitukset. Sijoitusrahastot voidaan jaotella niiden sijoituskohteiden mukaisesti mm. osakerahastoihin, yhdistelmärahastoihin, korkorahastoihin ja raaka-ainerahastoihin. Sijoitusrahastot voidaan lisäksi jaotella voitonjakoon perustuvan jaottelun mukaan niihin, jotka jakavat voittoa vuosittain sekä kasvurahastoihin, joissa voitto kasvattaa rahasto-osuuden arvoa. Samassa rahastossa voi olla sekä tuotto- että kasvusuuksia. Osa sijoitusrahastoista ns. UCITS-rahastot, on säännelty kaikissa EU-maissa yhteneväisellä lainsäädännöllä. Muita sijoitusrahastoja ovat mm. erikoissijoitusrahastomuotoiset vaihtoehtorahastot, jotka voivat poiketa merkittävästi toisistaan toiminnaltaan ja säännöiltään, sekä voivat ottaa enemmän riskiä sijoitustoiminnassaan kuin UCITS-rahastot. Rahaston sijoitusstrategia ja sijoituskohteet vaikuttavat rahaston riskitasoon. Kokonaisriskiä voidaan pienentää hajauttamalla sijoitettavia varoja useisiin kohteisiin. Tavanomaisesti pienin tuotto-odotus ja riski on rahamarkkinoille sijoittavilla rahastoilla ja suurin osakemarkkinoille sijoittavilla rahastoilla. Rahastoyhtiö joka hallinnoi sijoitusrahastoa laskee säännöllisesti rahasto-osuuksien sen hetkisen voimassa olevan arvon, joka perustuu rahastoon sisältyvien rahoitusvälineiden kurssikehitykseen. Rahastoyhtiön on lunastettava rahasto-osuudet sijoittajan niin vaatiessa. Sijoitusrahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, sekä mahdolliset tuottosidonnaiset palkkiot, joiden määrä on rahastokohtainen, ja ne yksilöidään rahaston avaintietoesitteessä (yksinkertaistettu rahastoesite).

ETF-rahastot

ETF-rahastot (Exchange-Traded Funds) ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia rahastoja, eli ETF-rahastoja voidaan ostaa osakkeiden tapaan kansainvälisistä pörseistä. ETF-rahastojen säännöissä määritellään rahaston sijoituspolitiikka. ETF-rahastot voivat poiketa toisistaan merkittävästi sijoituspolitiikan ja riskien osalta. ETF-sijoittamiseen liittyvät riskit ovat pääsääntöisesti samat kuin muussa kansainvälisessä rahastosijoittamisessa. ETF-rahastot ovat kuitenkin rakenteiltaan erilaisia ja vaihtelevat liikkeeseenlaskijakohtaisesti. ETF:ä on kahdenlaisia kohde-etuudesta riippuen. Fyysisten kohde-etuuksien ETF:t ovat matalampi riskisiä kuin synteettiset ETF:t, joiden riskit ovat korkeammat. ETF-rahastoihin liittyy mm. markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski sekä mahdollinen asiakasvarojen säilytykseen liittyvä riski. Pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää kokonaan, jos ETF:n kohde-etuutena olevan instrumentin hinta laskee. Sijoitusstrategiasta riippuen hinnanmuutos voi tietyillä ETF:illä olla suurempi kuin kohde-etuuden hinnanmuutos. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. ETF-rahasto voi omistaa rahaston indeksissä olevat arvopaperit tai rahasto on voinut asettaa vakuuden. ETF-rahastojen sopimusrakenteen vuoksi niihin voi liittyä liikkeeseenlaskijaan liittyvä luottoriski. Valuuttakurssiriski tulee huomioida kohde-etuuden valuutan sekä noteerausvaluutan suhteen. Ns. Short ETF:t ovat rakenteita, joiden kurssikehitys seuraa päivätasolla käänteisesti kohdemarkkinaa tai -etuutta. Mahdollisessa osakelainauksessa on rajattu vastapuoliriski. Synteettisessä rakenteessa on vastapuoliriski siltä osin kun swap-sopimus on ns. "in-the-money". Lisätietoja riskeistä löytyy jokaisen liikkeeseenlaskijan markkinointiesitteistä. On mahdollista, että ETF:llä ei ole sijoitusaikana jatkuvaa päivittäistä markkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään ETF:ää jälkimarkkinoilla (likviditeettiriski). Sisältöriski eli ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta. Sisältöriski saattaa esiintyä korostetusti kansainvälisessä ETF-sijoittamisessa, jossa rahastoja koskevaa tietoa ei välttämättä ole helposti saatavilla. Aktiivisen poikkeaman riski eli rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä. ETF:in aktiivinen poikkeama on yleensä pieni, mutta riski on sijoittajan kannalta sitäkin oleellisempi, kun tavoitteena on nimenomaan indeksin tuoton saavuttaminen. Negatiivista poikkeamaa aiheutuun muun muassa hallinnointipalkkioista ja salkun muokkaamiseen liittyvistä kaupankäyntikuluista. Osassa ETF-tuotteista on vipuvaikutuksen vuoksi moninkertaiset tuotto- ja tappiomahdollisuudet verrattuna suoraan sijoituksen kohde-etuuteen. Kaupankäynti ETF-tuotteilla edellyttää, että sijoittaja seuraa avoimen position markkina-arvon kehitystä ja on valmis tarvittaessa sulkemaan position myös tappiolla.

Hyödykkeet, ETC:t

ETC:t (Exchange Traded Commodities) ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia raaka-aineita. ETC:n kurssikehitys seuraa esim. kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hintaa. ETC voidaan toteuttaa esim. raaka-ainejohdannaisilla ja tällöin asiakkaan sama kokonaistuotto riippuu ns. rullausvoitoista tai tappioista. Rullaus on toimenpide, jolloin ETC myy erääntyvää raaka-aine futuuria ja ostaa tilalle myöhemmin erääntyvää futuuria. ETC-rahastoihin liittyy mm. markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski. Markkinariskillä tarkoitetaan kohde-etuuden hintakehitykseen liittyvää riskiä, eli pääoma voi laskea tai sen voi jopa menettää kokonaan, mikäli kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hinta laskee. Luottoriskillä tarkoitetaan liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyyn liittyvää riskiä. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. Valuuttariski

huomioitava kohde-etuuden valuutan ja noteerausvaluutan suhteen.

Pääomasijoittaminen

Pääomasijoittaminen (private equity) on sijoitusten tekemistä sellaisiin julkisesti noteeraamattomiin yrityksiin, joilla on hyvät kehittymismahdollisuudet. Pääomasijoittaja ei ole pysyvä omistaja, vaan pyrkii irtautumaan yrityksestä sovitun suunnitelman mukaisesti. Pääomasijoitukset tehdään ensisijaisesti oman pääomanehtoisina sijoituksina tai välirahoituksena. Pääomasijoittajan tarkoituksena on tarjotun lisäarvon myötä edistää yrityksen arvonnousua. Arvonnousu realisoidaan irtautumis vaiheessa, jolloin pääomasijoittaja luopuu osuudestaan kohdeyrityksessä. Pääomasijoittamiseen liittyy erittäin korkea yritysrisi ja likviditeettiriski.

Metsät

Toimintaympäristöriski: Metsäkiinteistömarkkinoiden, puun arvonkehityksen ja niitä koskevan lainsäädännön muutoksilla voi olla vaikutusta rahaston tuottoon.

Rahoitusriski: Rahasto käyttää velkavipua, minkä vuoksi vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuuden heikkenemisellä tai korkojen tai lainakustannusten nousulla voi olla vaikutusta rahaston tuottoon.

Erityisten tapahtumien riski: Ennalta arvaamattomat tapahtumat kuten esim. äkillinen rahan arvon aleneminen, luonnonkatastrofit tai poliittiset tapahtumat.

13. VEROTUS

Asiakas vastaa aina itse sijoitustoimintaansa liittyvistä veroseuraamuksista, mistä syystä asiakkaan tulee huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä perehtyä rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen. Asiakkaan tulee tarvittaessa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Lisätietoja verotuksesta saa omasta verotoimistosta sekä verohallinnon Internet-sivuilta www.vero.fi.

14. ASIAKASNEUVONTA, ASIAKASPALAUTE JA OIKEUSSUOJAKEINOT

Palveluun liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee aina ottaa yhteyttä ensisijaisesti Forea Capital Oy:öön. Forea Capital Oy:n hallitus on hyväksynyt yhtiölle määritetyt toimintaperiaatteet ja menettelytavat asiakaspalautteen käsittelyä varten, jotta mahdollinen asiakaspalautte voidaan käsitellä johdonmukaisella tavalla ja oikeudenmukaisesti. Asiakas voi antaa palautetta henkilökohdaisen asioinnin yhteydessä, puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse (kts. kohta 2.). Jos Forea Capital Oy:n ja asiakkaan välillä ei päästä neuvotellen ratkaisuun, asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa Forea Capital Oy:lle palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä vaatimuksestaan. Mahdolliset asiakasvalitukset osoitetaan aina kirjallisesti Forea Capital Oy:lle. Asiakasvalituksesta on käytävä ilmi asiakkaan yhteystiedot, kuvaus virheestä sekä vaatimus. Forea Capital Oy ilmoittaa vastaanottaneensa asiakasvalituksen, tiedottaa valitusprosessista ja käsittelyn etenemisestä. Forea Capital Oy pyrkii vastaamaan asiakasvalitukseen mahdollisimman pian, jos mahdollista, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa asiakasvalituksen vastaanottamisesta. Asiakaspalautte käsitellään johdonmukaisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla voimassaolevien säästöjen mukaisesti. Forea Capital Oy ottaa huomioon prosessiin liittyvät mahdolliset eturistiriidat ja pyrkii välttämään ne mahdollisimman hyvin. Asiakas voi saada tietoa valituksensa käsittelystä ottamalla yhteyttä toimitusjohtajaan. Toimitusjohtaja antaa asiakasvalituksen käsittelystä asiakkaan

pyynnöstä tietoa yksittäistä palautetta koskevasta käsittelyprosessista ja tarpeen mukaan sen etenemisestä. Jos ratkaisua ei voida ilmoittaa aikarajan puitteissa, Forea Capital Oy:n on ilmoitettava valituksen esittäjälle viivästyksen syistä ja kerrottava milloin käsittely Forea Capital Oy:ssä todennäköisesti saadaan päätökseen. Lopullinen ratkaisu annetaan kirjallisena ja siihen liitetään perusteellinen ja selkeästi esitetty selvitys valitusta koskevasta Forea Capital Oy:n kannasta.

Jos Forea Capital Oy:n ja asiakkaan välillä ei saavuteta tyydyttävää ratkaisua, voi asiakas pyytää Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta apua tilanteen selvittämisessä tai viedä erimielisyyden ratkaistavaksi arvopaperilautakuntaan. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta puhelinnumero on 09 685 0120 ja Internet-sivu www.fine.fi.

Arvopaperilautakunta neuvoo, ohjaa ja etsii ratkaisuja asioissa, jotka koskevat arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja siihen liittyvien viranomaismääräysten sisältöä, sijoituspalvelusopimusten ehtojen soveltamista, hyvää arvopaperikauppatapaa sekä muuta arvopaperikäytäntöä. Palvelu on maksutonta ja on käytössä kaikille ei-ammattimaisille sijoittajille, jotka ovat asiakassuhteessa sijoituspalveluyritykseen, pankkiin tai rahastoyhtiöön. Arvopaperilautakunnan puhelinnumero on 09 6850120. Lisätietoja saa Arvopaperilautakunnan Internet-sivuilta www.arvopaperilautakunta.fi.